

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

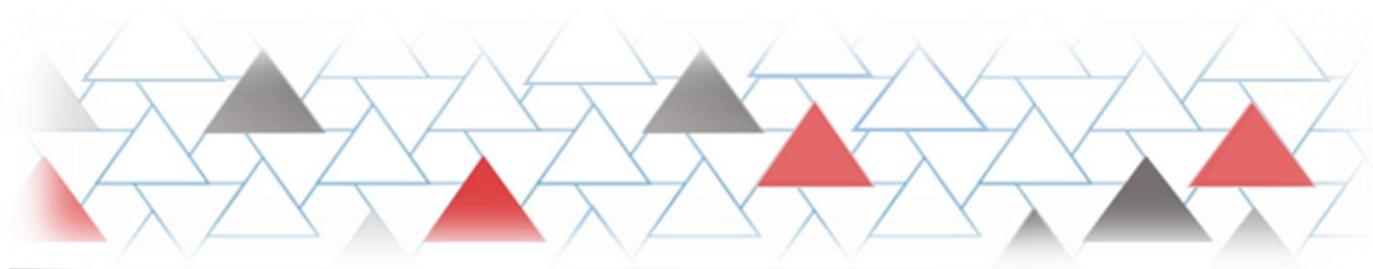
MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3223-7/21

Sarajevo, juli 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA	9
5.1	Koncesije iz oblasti vodoprivrede.....	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
7.1.1	Prihodi i primici	11
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	12
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	13
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14
7.1.2.3.1	Tekući transferi iz oblasti vodoprivrede.....	15
7.1.2.3.2	Tekući transferi iz oblasti poljoprivrede.....	19
7.1.2.3.3	Tekući transferi iz oblasti šumarstva	22
7.1.2.4	Nadzor nad realizacijom transfera iz oblasti vodoprivrede i šumarstva	23
7.2	BILANS STANJA.....	24
7.2.1	Kratkoročna potraživanja	24
7.2.2	Stalna sredstva	24
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	25
7.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	25
7.2.5	Popis sredstava i obaveza	25
8.	JAVNE NABAVKE	26
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	26
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	27
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	28
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	31

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2021. godine, i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Transferi drugim nivoima vlasti iz oblasti vodoprivrede u iznosu od 3.312.104 KM i subvencije javnim preduzećima iz oblasti vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 993.005 KM Budžetom su planirani i knjigovodstveno evidentirani na poziciji tekućih transfera, iako su najvećim dijelom odobreni za namjene koje predstavljaju povećanje imovine korisnika sredstava. Zbog navedenog, finansijski izvještaji ne daju tačan pregled ovih rashoda po vrstama, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6. i 7.1.2.3 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Raspodjela vodnih naknada, koncesionih naknada i interventnih sredstava u iznosu od 3.755.109 KM nije izvršena uz primjenu utvrđenih kriterija. Zbog navedenog, poticaji iz oblasti vodoprivrede nisu realizovani u skladu s programima utroška sredstava, odnosno na način definisan odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2021. godinu (tačka 7.1.2.3.1 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **U Registru budžetskih korisnika Srednjobosanskog kantona kao budžetski korisnici utvrđeni su i Ministarstvo i Kantonalna uprava za šumarstvo, iako se radi o organizacionom dijelu Ministarstva, odnosno potrošačkom mjestu. Naime, Zakonom o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona propisano je da je Kantonalna uprava za šumarstvo u sastavu Ministarstva i nije utvrđeno da ima svojstvo pravnog lica (tačka 4. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Okončati aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola u dijelu procjene rizika, kontrolnih aktivnosti i praćenja i procjene, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Imenovati koordinatora i pratiti realizaciju mjera iz Plana integriteta i ostalih antikorupcijskih dokumenata.	4.
3.	Redovno ažurirati Registar koncesionih ugovora i vršiti nadzor nad korištenjem predmeta koncesije, u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.	5.
4.	Nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na kontima kapitalnih transfera, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.
5.	Uskladiti Pravilnik o evidentiranju radnog vremena s Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe u dijelu rasporeda i trajanja radnog vremena i postupati u skladu s njim.	7.1.2.1
6.	Poticaje vodoprivredi realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.	7.1.2.3.1
7.	Utvrđiti poticaje za druge proizvodnje od kantonalnog interesa, kao i za proizvodnje iz „Prioriteta u modelu poticaja proizvodnji“, ali samo do minimalne poticajne količine, u skladu s odredbama Zakona o novčanim podrškama u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju.	7.1.2.3.2
8.	Programom utroška ili internim aktom urediti način dokazivanja ispunjenosti kriterija za dodjelu interventnih sredstava zavisno od vrste interventne mjere u poljoprivredi.	7.1.2.3.2
9.	Postupak dodjele sredstava za projekte koji se finansiraju iz namjenskih sredstava pravovremeno započinjati s ciljem realizacije projekata u istoj fiskalnoj godini.	7.1.2.4
10.	U saradnji s Ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti kako bi se cjelokupna potraživanja po osnovu naknada za koncesije knjigovodstveno evidentirala u bilansnoj evidenciji, te uskladiti pomoćnu evidenciju s evidencijom u Glavnoj knjizi Ministarstva.	7.2.1

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2021. godinu;
 - Budžet Srednjobosanskog kantona za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o koncesijama;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona osnovano je Zakonom o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona.¹

U skladu sa Zakonom, Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Kantona u oblasti poljoprivrede (zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta, te zaštita poljoprivrednog bilja i poljoprivrednih proizvoda od uzročnika bolesti, štetočina i korova); u oblasti prehrambene industrije (proizvodnja i promet sjemena i sadnog materijala) u oblasti veterinarstva (proizvodnja i unapređenje stočarstva; zdravstvena zaštita životinja; kontrola zdravstvene ispravnosti sirovoga mesa, ribe, mlijeka i jaja te stočne hrane); u oblasti vodoprivrede (vodni izvori, planovi, osnove i bilanci voda; zahvatanje i korištenje voda; osiguranje voda za potrebe vodosnabdijevanja stanovništva i industrije); u oblasti šumarstva (unapređenje proizvodnje u šumarstvu; uzgoj, zaštita, uređivanje i unapređivanje šuma; stanje drvnog fonda; eksploatacija šuma; pošumljavanje degradiranih i izdanačkih šuma te goleti i krša; lovstvo i lovna priroda); te obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom.

U sastavu Ministarstva je Kantonalna uprava za šumarstvo koja obavlja određene upravne i stručne poslove utvrđene zakonom u vezi s ostvarivanjem nadležnosti Kantona.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada, na koji je Vlada Srednjobosanskog kantona dala saglasnost 16. 10. 2020. godine. Pravilnikom je sistematizovano 86 radnih mjesta, a na 31. 12. 2021. godine bilo je 60 zaposlenih.

Ministarstvom rukovodi ministar Salkan Merdžanić, imenovan 15. 2. 2019. godine.

Sjedište Ministarstva je u Travniku, u Ulici Prnjavor 16 A.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima, u periodu od januara do juna 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Ministarstva s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Pojedine transakcije Ministarstva revidirane su u prethodnom periodu, u okviru finansijske revizije Srednjobosanskog kantona.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno deset preporuka.

¹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 15/12,17/12 – ispravka teksta i 11/19

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem Pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U Pismu rukovodstvu dato je šest preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije djelimično i dvije nisu implementirane.

Implementacijom dijela preporuka rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta s opisom radnih mjesta i propisanim uslovima za obavljanje poslova, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Načelnik Službe za ekonomsko-finansijske poslove imenovan je 2021. godine za koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Također, ministar je imenovao tim za finansijsko upravljanje i kontrolu, koga čine svi pomoćnici ministra i direktor Kantonalne uprave za šumarstvo. Zadatak tima je da u saradnji sa koordinatorskom sačine popis poslovnih procesa sa opisima, mape poslovnih procesa, upravljaju sistemom informacija i komunikacija, uspostavljaju sistem finansijskog upravljanja i kontrola, te utvrde način praćenja i procjene adekvatnosti uspostavljenog sistema. Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu je 8. 2. 2022. godine donio Plan aktivnosti na uspostavi i provođenju sistema, međutim značajnije aktivnosti još uvijek nisu poduzete.

Zakonom o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona propisano je da je Kantonalna uprava za šumarstvo u sastavu Ministarstva i nije utvrđeno da ima svojstvo pravnog lica. Također, Kantonalna uprava za šumarstvo ima izvedeni identifikacioni broj koji joj je dodijelila Porezna uprava FBiH na osnovu glavnog identifikacionog broja Ministarstva. Međutim, **u Registru budžetskih korisnika Srednjobosanskog kantona kao budžetski korisnici utvrđeni su i Ministarstvo i Kantonalna uprava za šumarstvo, iako se radi o organizacionom dijelu Ministarstva, odnosno potrošačkom mjestu.**

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Ministarstvo nije vršilo identifikovanje i kontinuiranu procjenu uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika, a nije donesena ni Strategija upravljanja rizicima.

U svrhu uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola Ministarstvo je usvojilo određene interne akte i procedure. Međutim, Pravilnik o internim kontrolama iz 2010. godine nije usklađen s važećim zakonskim propisima. Pisanim procedurama nije uređen način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom poticaja poljoprivredi iz interventnih sredstava, a mape procesa sačinjene 2018. godine nisu ažurirane i ne obuhvataju sve ključne procese koji se obavljaju u Ministarstvu.

Revizijom smo utvrdili da u pojedinim slučajevima interne kontrole nisu funkcionisale, što je rezultiralo pogrešnim iskazivanjima u finansijskim izvještajima i određenim neusklađenostima s propisima koji su na snazi (nije primijenjen važeći kontni plan pri planiranju i knjigovodstvenom evidentiranju transfera, poticaji iz oblasti vodoprivrede nisu realizovani uz primjenu utvrđenih kriterija i dr.).

S obzirom na to da nisu poduzete značajnije aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, te da smo utvrdili da određene interne kontrole nisu funkcionisale, konstatujemo da nije vršeno ni **praćenje i procjena** njegovog funkcionisanja i utvrđivanje mjera za razvoj sistema.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola nije sačinjen i dostavljen kantonalnom ministarstvu finansija što je obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Poduzete aktivnosti na nivou Ministarstva nisu bile dovoljne kako bi se uspostavio i implementirao sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasnovan na COSO modelu koji bi spriječio pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima i neusklađenosti s propisima koji su na snazi, što je i obaveza utvrđena Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **okončati aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola u dijelu procjene rizika, kontrolnih aktivnosti i praćenja i procjene, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁷ predviđeno je da će internu reviziju za Ministarstvo obavljati zajednička jedinica za internu reviziju Ministarstva finansija Srednjobosanskog kantona. U skladu s godišnjim planom Odjel za internu reviziju pri Ministarstvu finansija Srednjobosanskog kantona je obavio četiri planirane revizije Ministarstva (tekući transferi drugim nivoima vlasti - poticaj vodoprivrede, subvencija javnim poduzećima - poticaji vodoprivrede, tekući transferi koji se dodjeljuju kao interventna sredstva i revizija plaća i naknada). S obzirom na to da su predmet interne revizije u značajnom dijelu bile transakcije iz 2020. godine, nismo se koristili radom interne revizije.

⁶„Sl. novine FBiH“, br. 47/08

⁷„Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prevenција korupcije

Vlada Kantona je usvojila Strategiju za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije i Akcioni plan za provođenje Strategije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije SBK za period 2021-2025. i imenovala Tim za sprečavanje korupcije od devet članova iz ministarstava.

Zadatak Tima je prikupljanje podataka o ostvarenju aktivnosti iz domena borbe protiv korupcije, predlaganje izmjena i dopuna propisa i strateških dokumenata Vladi Kantona, postupanje po prijavama i drugo.

Ministarstvo je 2017. godine donijelo Plan integriteta koji predstavlja interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, a kako bi se stvorio pravni, etički i profesionalni kvalitet rada u instituciji. Planom je predviđen i proces praćenja i evaluacije mjera i aktivnosti, u smislu unapređenja sistema praćenja, davanja preporuka za poboljšanje i analize postojećeg stanja i preventivnih mehanizama. Također, i Akcionim planom Ministarstva za provođenje Strategije predviđeno je imenovanje koordinatora za nadzor nad provođenjem plana integriteta i ostalih antikorupcijskih dokumenata. Ministar nije imenovao koordinatora za praćenje realizacije mjera, zbog čega nije vršeno ni praćenje i evaluacija Plana integriteta u 2021. godini.

Preporuka:

- **imenovati koordinatora i pratiti realizaciju mjera iz Plana integriteta i ostalih antikorupcijskih dokumenata.**

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

Za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva obrazovane su sljedeće osnovne organizacione jedinice: odjeljenje poljoprivrede i veterinarstva, odjeljenje vodoprivrede, odjeljenje šumarstva, inspektorat, Služba za ekonomsko-finansijske poslove, samostalni izvršilac i Kantonalna uprava za šumarstvo.

Glavne aktivnosti Ministarstva u revidiranoj godini bile su usmjerene na realizaciju programa utroška sredstava iz oblasti vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva, o čemu je detaljnije obrazloženo u tački 7.1.2.3 Izvještaja.

Pored navedenog, u nadležnosti Ministarstva je zaprimanje zahtjeva, obrada i provjera dokumentacije, te obračun novčanih podrški za klijente po Federalnom programu novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Obračun novčanih podrški vrši se na propisanim obrascima, koje Ministarstvo uz zahtjev dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Prema Izvještaju o radu Ministarstva, poljoprivredna inspekcija je obavila ukupno 50 kontrola po prijavi proizvodnje i na zahtjev Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Od ukupnog broja planiranih kontrola, 14 ih nije obavljeno. Kao razlog neizvršavanja kontrola naveden je nedostatak službenih vozila. Obavljene kontrole odnose na provjeru korisnika podrške animalnoj proizvodnji (proizvodnja goveđeg mesa-tov junadi, uzgoj rasplodnih ovaca, proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka, pčelarstvo).

5.1 Koncesije iz oblasti vodoprivrede

U skladu s članom 17. Zakona o koncesijama,⁸ Ministarstvo je donijelo Pravilnik o registru ugovora o koncesijama⁹ (u daljem tekstu: Pravilnik). Registar predstavlja evidenciju svih sklopljenih ugovora o koncesijama dodijeljenih na području Kantona, a koje je sklopilo Ministarstvo. Registar je javan i organizuje se kao jedinstvena baza podataka o svim ugovorima o koncesijama. **Revizijom smo utvrdili da se podaci u Registru ne ažuriraju redovno i da on ne sadrži sve zaključene ugovore o koncesijama.**

⁸„Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/09, 6/13 i 9/15 i 7/20

⁹„Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 4/10

Prema pregledu na 31. 12. 2021. godine, Ministarstvo ima 97 zaključenih ugovora o koncesijama, i to za: projektovanje, izgradnju, korištenje i prenos male hidroelektrane (70), korištenje pitke vode, mineralnih i termalnih voda (13) i korištenje vode za potrebe javnog vodosnabdijevanja (14). U revidiranoj godini nisu zaključeni novi ugovori o koncesijama. Eksploataciju prirodnih resursa obavljala su 43 koncesionara, sa kojima je zaključeno ukupno 60 ugovora o koncesiji.

Vlada Kantona je 27. 1. 2022. godine, na prijedlog Ministarstva, donijela odluke o raskidu deset ugovora o koncesiji za projektovanje, izgradnju, korištenje i prenos male hidroelektrane i dva ugovora o koncesiji za istražne radove i korištenje mineralne/termomineralne vode. U obrazloženju Ministarstva navedeno je da koncesionari nisu ispoštovali ugovorene obaveze koje se odnose na utvrđene krajnje rokove za izgradnju i puštanje u rad hidroenergetskih i drugih objekata.

Prema Zakonu o koncesijama, naknade za koncesiju utvrđene ugovorom o koncesiji prihod su Kantona i općine na čijem području se nalazi predmet koncesije. Koncesiona naknada se raspoređuje: 60% općini na čijem području se nalazi predmet koncesije i 40% Kantonu. Članom 23. Zakona utvrđeno je da nadzor nad korištenjem predmeta koncesije i obračunavanje naknade za koncesiju obavlja nadležno ministarstvo, a nadzor nad ispunjavanjem obaveza plaćanja naknade za koncesiju, kao i provođenje postupka osiguranja plaćanja naknade za koncesiju obavlja Ministarstvo finansija.

Komisija za nadzor nad korištenjem predmeta koncesije i obračunavanje naknade za koncesije imenovana je 2018. godine. Rješenjem o imenovanju utvrđeno je da obavlja zadatke definisane u članu 23. Zakona o koncesijama, ali nije utvrđena obaveza izvještavanja o izvršenom nadzoru. Revizijom smo utvrdili da komisija nije sačinjavala izvještaje o radu niti zapisnike o izvršenom nadzoru kod koncesionara i na lokaciji predmeta koncesije. Prema godišnjem izvještaju o radu Ministarstva i izjavi odgovorne osobe, nadzor nad korištenjem predmeta koncesije vršen je kontinuirano tokom godine. **S obzirom na to da komisija nije sačinjavala zapisnike o izvršenom nadzoru, niti izvještaje o radu, ne možemo potvrditi u kom dijelu i kod kojih koncesionara je izvršen nadzor.**

Koncesionari u skladu sa zaključenim ugovorima Ministarstvu dostavljaju mjesečne i kvartalne obračune naknade za koncesije sa izvještajima o količini iskorištene vode (za pitke, mineralne i termalne vode, vodu za javno vodosnabdijevanje), izvještajima o proizvodnji električne energije i fakturama za isporučenu električnu energiju (za male hidroelektrane). Na osnovu dostavljenih izvještaja ovlaštena osoba vrši kontrolu obračuna, na osnovu kojih se izdaju kvartalne fakture.

U 2021. godini naplaćene su naknade za koncesije u ukupnom iznosu od 953.370 KM. Dio koji pripada Kantonu prenesen je na namjenski podračun koji se vodi u okviru Jedinstvenog računa Trezora, a ostatak sredstava je uplaćen općinama na području Kantona.

Ukupna potraživanja po osnovu nenaplaćene naknade za koncesiju na 31. 12. 2021. godine iznosila su 205.527 KM, od čega je pripadajući iznos potraživanja Kantona iznosio 82.211 KM (bilansna evidencija), a pripadajući iznos potraživanja općina sa područja Kantona 123.316 KM (vanbilansna evidencija), o čemu je šire obrazloženo u tački 7.2.1 Izvještaja.

Preporuka:

- **redovno ažurirati Registar koncesionih ugovora i vršiti nadzor nad korištenjem predmeta koncesije, u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Skupština Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona) je 16. 12. 2020. godine usvojila Budžet Srednjobosanskog kantona za 2021. godinu (u daljem tekstu: Budžet Kantona za 2021. godinu) i donijela Zakon o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2021. godinu. Izmjene i dopune Budžeta Kantona za 2021. godinu usvojene su 22. 11. 2021. godine.

Napominjemo da se Budžetom odobravaju sredstva za dva budžetska korisnika, odnosno za Ministarstvo i za Kantonalnu upravu za šumarstvo.

Budžetom Kantona za 2021. godinu Ministarstvu su (uključujući i Kantonalnu upravu za šumarstvo) odobrena ukupna sredstva u iznosu od 6.441.466 KM, koja su njegovim izmjenama i dopunama povećana na 10.935.785 KM. Strukturu odobrenih rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (8.137.562 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca (2.015.000 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (663.490 KM), izdaci za otplate dugova (58.490 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (42.924 KM) i izdaci za kamate i ostale naknade (18.319 KM). Nakon izmjena i dopuna Budžeta, ministrica finansija je donijela 13 odluka o prestrukturiranju izdataka Ministarstva i Kantonalne uprave za šumarstvo u ukupnom iznosu od 691.091 KM.

Transferi drugim nivoima vlasti iz oblasti vodoprivrede (3.312.104 KM), subvencije javnim preduzećima iz oblasti vodoprivrede (443.005 KM) i subvencije javnim preduzećima iz oblasti šumarstva (550.000 KM) planirani su i knjigovodstveno evidentirani na poziciji tekućih transfera, iako su najvećim dijelom odobreni u namjene koje predstavljaju povećanje imovine korisnika sredstava, te ih je trebalo planirati kao kapitalne transfere. **Zbog navedenog, planiranje i knjigovodstveno evidentiranje tekućih transfera iz oblasti vodoprivrede i šumarstva nije izvršeno na odgovarajućim knjigovodstvenim pozicijama u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Skupština Kantona je 15. 9. 2021. godine usvojila Strategiju razvoja Srednjobosanskog kantona za period 2021–2027. godine. Ona predstavlja polazni dokument i osnov za izradu sektorskih strategija, dokumenta okvirnog budžeta, budžeta i programa javnih investicija Kantona, programa rada Vlade za mandatno razdoblje, trogodišnjeg plana rada ministarstava i drugih tijela i godišnjih programa rada. Međutim, **sektorske strategije još uvijek nisu urađene, niti se započelo sa trogodišnjim planiranjem rada ministarstava, kako je to predviđeno Strategijom.**

Program rada Ministarstva za 2021. godinu Vlada Kantona je prihvatila Zaključkom od 14. 1. 2021. godine. Izvještaj o radu Ministarstva 2021. godinu dostavljen je Vladi Kantona 7. 2. 2022. godine, koja ga je usvojila Zaključkom od 3. 3. 2022. godine.

Preporuka:

- ***nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na kontima kapitalnih transfera, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 2.436.837 KM. Njihovu strukturu čine: naknade i takse po federalnim i drugim propisima od 1.415.335 KM, ostale budžetske naknade u iznosu od 544.497 KM, prihodi po osnovu naknada za koncesije od 445.710 KM i primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 31.292 KM.

Naknade i takse po federalnim i drugim propisima iskazane su u iznosu od 1.415.335 KM. Odnose se na namjenske prihode koji se prikupljaju u Budžet Kantona iz vodnih naknada na osnovu Zakona o vodama FBiH¹⁰ i Zakona o vodama Srednjobosanskog kantona¹¹ u iznosu od 1.322.109 KM, namjenske prihode po osnovu Zakona o veterinarstvu¹² u iznosu od 87.723 KM i prihode od korištenja šuma u iznosu od 5.503 KM.

Prihodi koji, prema raspodjeli utvrđenoj Zakonom o vodama FBiH, pripadaju Kantonu predstavljaju 45% prihoda koji se ostvaruju na području Kantona po osnovu opće i posebnih vodnih naknada, te od prihoda po osnovu zakupa javnog vodnog dobra. Preostalih 55% se raspoređuje na način da 40% prihoda pripada Agenciji za vodno područje rijeke Save, a 15% Fondu za zaštitu okoliša FBiH.

Prema članu 52. Zakona o vodama Srednjobosanskog kantona, od ukupnog iznosa koji se doznačava Kantonu 60% sredstava zadržava Kanton, a 40% raspoređuje se općinama. Ovi prihodi koriste se za finansiranje poslova i zadataka utvrđenih u članu 49. i sufinansiranje izgradnje i održavanja vodnih objekata definisanih u članu 9. Zakona o vodama Srednjobosanskog kantona. U skladu s propisima, Ministarstvo koristi namjenska sredstva prema programima utroška koje, na prijedlog Ministarstva, odobri Vlada Kantona. Utrošak tih sredstava šire je obrazložen u tački 7.1.2.3 Izvještaja.

Ostale budžetske naknade iskazane u iznosu od 544.497 KM odnose se na namjenske prihode koji se prikupljaju u Budžet Kantona, po osnovu naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnoj šumi, naknade za korištenje državne šume, naknade za izdvajanje šume iz šumskoprivrednog područja, naknade za krčenje šume, naknade od zakupa državne šume, naknade na osnovu prava služnosti, naknade za općekorisne funkcije šuma i ostalih izvora u skladu s odredbama Zakona o šumama.¹³ Iz ovih namjenskih prihoda se finansiraju poslovi definisani članom 57. Zakona o šumama, a prema programu utroška sredstava koje na prijedlog Ministarstva, odobri Vlada Kantona. O utrošku namjenskih sredstava šire je obrazloženo u tački 7.1.2.3 Izvještaja.

Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa iskazani su u iznosu od 445.710 KM. Ovi prihodi se prikupljaju u Budžet Kantona iz naknada za dodijeljene koncesije na vodama na području Kantona. U skladu sa Zakonom o koncesijama,¹⁴ sredstva od naknada za koncesije predstavljaju prihod Kantona i općina na čijem se području predmet koncesije nalazi, a raspoređuju se u omjeru 60% općini na čijem se području nalazi predmet koncesije i 40% Kantonu. Za dio prihoda koji prema navedenoj raspodjeli pripada Kantonu, Ministarstvo priprema program utroška, koji odobrava Vlada Kantona. O utrošku namjenskih sredstava šire je obrazloženo u tački 7.1.2.3 Izvještaja.

Sve uplate po osnovu namjenskih prihoda vrše se na depozitni račun, s kojeg se prenose na namjenske podračune otvorene u okviru Jedinstvenog računa Trezora, izuzev prihoda po osnovu naknada za veterinarsko-zdravstvene preglede koji se prenose na Transakcijski račun Trezora. Ovi namjenski prihodi se priznaju pri utrošku sredstava. Uplaćeni, a neutrošeni namjenski prihodi su na kraju godine preknjiženi na vremenska razgraničenja (tačka 7.2.3 Izvještaja).

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 8.233.887 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (5.745.508 KM), plaće, naknade i doprinosi (1.972.435 KM), izdaci za materijal i usluge (496.037 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (9.905 KM), izdaci za kamate (8.310 KM) i izdaci za otplatu duga (1.692 KM).

U odnosu na budžetom odobrena sredstva, manja realizacija rashoda i izdataka dijelom je posljedica nerealizacije transfera iz namjenskih sredstava po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta, koji su planirani u iznosu od 1.184.079 KM. Iako je Programom rada za 2021. godinu predviđeno donošenje Programa utroška ovih namjenskih sredstava, Ministarstvo nije dostavilo prijedlog programa Vladi Kantona na usvajanje, za šta nam nije dato adekvatno obrazloženje.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 70/06

¹¹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 11/09

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 46/00

¹³ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 5/14, 12/15, 8/16, 7/18 i 14/20

¹⁴ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 8/09, 6/13, 9/15 i 7/20

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih, iskazane u iznosu od 1.814.463 KM, čine bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 1.494.071 KM. Obračun plaća i naknada plaća vrši se na osnovu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona,¹⁵ Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH¹⁶ i Pravilnika o plaćama, dodatcima i naknadama državnih službenika i namještenika.

Članom 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH utvrđeno je da se zakonima o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti kantona, trebaju propisati koeficijenti za izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike u kantonalnim organima vlasti, s tim da se ne mogu utvrditi veći koeficijenti od koeficijenata utvrđenih u članu 9. ovog Zakona. Ovim Zakonom je za nosioce izvršnih funkcija (ministre) utvrđen koeficijent 9.

Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona za ministre u Vladi Kantona utvrđen je koeficijent 9,30, zbog čega konstatujemo da koeficijent za ministra nije usaglašen.

Za obračun plaća državnih službenika i namještenika, primjenjivali su se platni razredi i koeficijenti propisani Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona i oni su usklađeni sa koeficijentima, u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike, utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Osnovica za obračun plaća svih budžetskih korisnika, osim nosilaca pravosudnih dužnosti, utvrđena je Zakonom o izvršavanju Budžeta u Srednjobosanskom kantonu za 2021. godinu u iznosu od 290 KM.

Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe,¹⁷ utvrđeno je sedmično radno vrijeme od 40 sati, u vremenu od 8 do 16 sati radnim danima, izuzev četvrtkom kada radno vrijeme završava u 18 sati i 30 minuta (odmor u toku radnog vremena ne ulazi u radno vrijeme shodno Zakonu o radu). Pravilnikom o evidentiranju radnog vremena u Ministarstvu, navedeno je da se radno vrijeme raspoređuje na pet radnih dana u sedmici i traje od 8 do 16 sati. **Pravilnik o evidentiranju radnog vremena nije usklađen s navedenom Odlukom, a uvidom u elektronsku evidenciju dolaska i odlaska s posla nismo mogli potvrditi da zaposlenici postupaju u skladu s Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima.**

Ocjenjivanje rada zaposlenika izvršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u tijelima državne službe u FBiH.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 320.391 KM, a odnose se na: naknadu za topli obrok (209.854 KM), naknadu za prevoz na posao i sa posla (76.410 KM), regres za godišnji odmor (30.195 KM) i pomoć u slučaju smrti (3.932 KM).

Naknada za topli obrok isplaćuje se u iznosu od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. *Naknada za prevoz na posao i sa posla* utvrđuje se rješenjem o naknadi u iznosu cijene dnevne naknade prijevoza po kilometru, na osnovu zahtjeva zaposlenika i izjave o mjestu stanovanja. *Regres za korištenje godišnjeg odmora* isplaćuje se u iznosu od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, a isplaćen je na osnovu Odluke Vlade o isplati regresa za 2021. godinu. *Pomoć u slučaju smrti* isplaćuje se u visini od dvije prosječne plaće isplaćene u FBiH prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.

Uvidom u obračun i isplatu naknada troškova zaposlenih utvrdili smo da se vrši u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona i navedenim Pravilnikom, te nisu utvrđene nepravilnosti.

¹⁵ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 2/12, 3/12, 5/14, 7/14, 12/15, 15/17 i 2/19

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 23/17

¹⁷ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 7/05 i 9/06

Preporuka:

- **uskладiti Pravilnik o evidentiranju radnog vremena s Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u kantonalnim organima državne službe u dijelu rasporeda i trajanja radnog vremena i postupati u skladu s njim.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 496.037 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (323.709 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (53.958 KM), unajmljivanje imovine i opreme (33.869 KM), izdaci za tekuće održavanje (28.313 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (21.920 KM) i ostali izdaci.

Ugovorene i druge posebne usluge najvećem dijelom odnose se na izdatke za volonterski rad (135.965 KM), izdatke za rad komisija (24.155 KM), usluge reprezentacije (19.788 KM) i ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti (16.476 KM).

Izdaci za rad komisija (24.155 KM) odnose se na isplate naknada zaposlenima i vanjskim saradnicima koji su angažovani u komisijama. U okviru komisija najveći dio se odnosi na naknade za rad u komisiji za koncesije (8.460 KM), komisiji za provođenje javnog poziva za dodjelu sredstava iz programa o korištenju sredstava vodnih naknada i naknada za koncesiju (6.550 KM) i Ekonomsko socijalno vijeće (3.600 KM).

U odabranom uzorku utvrdili smo da obračun naknada zaposlenicima, po osnovu angažmana u komisijama u iznosu od najmanje 10.325 KM, nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak¹⁸ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹⁹ kao i Zakonom o doprinosima²⁰ i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je navedenim propisima utvrđeno da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama Zakona o doprinosima i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Izdaci za druge samostalne djelatnosti (16.476 KM) najvećim dijelom se odnose na ugovor o djelu za sistematizovano radno mjesto (stručnog saradnika za zaštitu voda). Ugovor je zaključen u 2020. godini, nakon što je Vlada Kantona dala saglasnost na zaključivanje ugovora o djelu do popune tog radnog mjesta. Ukupna neto naknada isplaćena u 2021. godini iznosila je 12.876 KM. Nakon provedenog konkursa u 2022. godini popunjeno je radno mjesto stručnog saradnika za zaštitu voda. **Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jer se ugovori o djelu, shodno propisima, zaključuju jednokratno za tačno definisane poslove na određeno vrijeme.**

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 5.745.508 KM. U nastavku je dat pregled izvršenja tekućih transfera prema namjeni i vrsti.

R. br.	Vrsta tekućeg transfera	Vodoprivreda		Poljoprivreda		Ostali transferi		Ukupno	
		Budžet	Izvršenje	Budžet	Izvršenje	Budžet	Izvršenje	Budžet	Izvršenje
1.	Transferi drugim nivoima vlasti	3.022.251	3.312.104	-	-	250.000	-	3.272.251	3.312.104
2.	Transferi pojedincima	25.000	-	1.854.828	854.464	18.000	9.769	1.897.828	864.233
3.	Transferi neprofitnim org.	95.000	-	45.300	4.000	35.000	-	175.300	4.000

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21 i 20/22

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16

4.	Subvencije javnim preduzećima i poduz.	840.940	443.005	30.400	-	1.006.243	550.000	1.877.583	993.005
5.	Subvencije privatnim preduz. i poduzetnicima	-	-	879.600	571.391	35.000	775	914.600	572.166
6.	Ukupni transferi (1 do 5)	3.983.191	3.755.109	2.810.128	1.429.855	1.344.243	560.544	8.137.562	5.745.508

Kao što je navedeno u tački 6. Izvještaja, transferi drugim nivoima vlasti iz oblasti vodoprivrede (3.312.104 KM), subvencije javnim preduzećima iz oblasti vodoprivrede (443.005 KM) i subvencije javnim preduzećima iz oblasti šumarstva (550.000 KM) planirani su i knjigovodstveno evidentirani na poziciji tekućih transfera, iako su najvećim dijelom odobreni u namjene koje predstavljaju povećanje imovine korisnika sredstava, te ih je trebalo planirati kao kapitalne transfere.

Zbog navedenog, planiranje i knjigovodstveno evidentiranje tekućih transfera iz oblasti vodoprivrede i šumarstva nije izvršeno na odgovarajućim knjigovodstvenim pozicijama u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Od ukupno iskazanih transfera, poticaji iz oblasti vodoprivrede, poljoprivrede i dijela šumarstva u ukupnom iznosu od 5.345.508 KM realizovani su iz budžeta Ministarstva, dok je poticaj šumarstvu u iznosu od 400.000 KM realizovan iz budžeta Kantonalne uprave za šumarstvo.

Zakonom o izvršavanju Budžeta Srednjobosanskog kantona za 2021. godinu utvrđeno je da su budžetski korisnici obavezni predložiti Vladi Kantona programe korištenja sredstava koji obavezno sadrže naziv programa, svrhu programa, kriterije raspodjele sredstava, te iznos i izvore sredstava.

Za sve planirane i realizovane transfere su doneseni programi korištenja sredstava koje je, na prijedlog Ministarstva, usvojila Vlada Kantona.

7.1.2.3.1 Tekući transferi iz oblasti vodoprivrede

Transferi iz oblasti vodoprivrede su realizovani na osnovu programa korištenja sredstava u ukupnom iznosu od 3.755.109 KM i to: iz primljenog transfera od FBiH - sredstva iz aranžmana sa MMF-om (2.000.000 KM), sredstava vodnih naknada (1.312.104 KM) i naknada za koncesije (443.000 KM).

Poticaji vodoprivredi iz vodnih naknada

Poticaji vodoprivredi iz vodnih naknada iskazani su u iznosu od 1.312.109 KM, a odnose se na tekuće transfere drugim nivoima vlasti (1.049.104 KM) i subvencije javnim preduzećima (263.005 KM).

U skladu s članom 35. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2021. godinu i članom 49. Zakona o vodama Srednjobosanskog kantona,²¹ sredstva ostvarena od vodnih naknada koriste se po programu utroška sredstava. Odlukom Vlade Kantona od 29. 4. 2021. godine prihvaćen je **Program korištenja sredstava, s kriterijima raspodjele sredstava, ostvarenih od vodnih naknada za 2021. godinu** (u daljem tekstu: Program korištenja sredstava od vodnih naknada) u iznosu od 1.690.071 KM. Cilj ovog Programa je obavljanje poslova i zadataka Ministarstva u pogledu organizovanja upravljanja vodama, kako je propisano članom 53. Zakona o vodama Srednjobosanskog kantona, odnosno finansiranje poslova i zadataka iz člana 49. ovog Zakona i sufinansiranje izgradnje i održavanje vodnih objekata iz člana 9. Zakona. Za nerealizovane projekte koji su bili predviđeni Programom iz 2020. godine, a odnose se na sufinansiranje izgradnje ili održavanja vodnih objekata značajnih za jedinice lokalne samouprave, Programom korištenja sredstava iz vodnih naknada je planirano 297.000 KM. Naime, prethodnih godina Ministarstvo je za odobrene projekte jedinica lokalne samouprave provodilo postupke javnih nabavki. Nerealizovani projekti iz 2020. godine su projekti za koje Ministarstvo nije okončalo provođenje postupaka i realizaciju nabavki u toj godini.

Kriteriji dodjele sredstava određenih za razvoj vodne infrastrukture prema Programu su: a) kvalitet projekta; b) vrijednost projekta; c) stepen samofinansiranja; d) nova istraživanja; e) stepen zaštite okoliša; f) povećanje zaposlenosti; g) potvrda mjerodavne institucije o podmirenim poreznim obavezama i doprinosima ili sporazum s mjerodavnom institucijom; h) potvrda mjerodavne institucije o podmirenim vodnim i koncesijskim naknadama; i) ID porezni broj; j) broj aktivnog bankovnog računa.

Pravo podnošenja projekata na javni poziv iz oblasti vodoprivrede imale su jedinice lokalne samouprave i javna poduzeća.

²¹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 11/09

Prema Programu Ministarstvo je dužno imenovati komisiju koja će izvršiti bodovanje i rangiranje pristiglih projekata i dostaviti ministru prijedlog odluke o dodjeli sredstava.

Javni poziv za odabir korisnika sredstava ostvarenih iz vodnih naknada objavljen je 1. 6. 2021. godine. Njegovom izmjenom utvrđen je rok za podnošenje prijave do 17. 7. 2021. godine. Komisija za provođenje javnog poziva za dodjelu sredstava iz Programa korištenja sredstava od vodnih naknada bodovala je pristigle projekte na osnovu šest kriterija (kvaliteta projekta, vrijednost projekta, stepen samofinansiranja, nova istraživanja, stepen zaštite okoliša i povećanje zaposlenosti). Za svaki od navedenih kriterija je utvrđen maksimalni broj bodova koji se može dodijeliti. Predložena su 54 projekta s najvećim brojem bodova, dok 32 projekta nisu predložena.

Uvidom u zapisnik komisije o vrednovanju projekata, konstatovali smo da su utvrđeni kriteriji uopćeni i nisu razrađeni na podkriterije kako bi bodovanje bilo što objektivnije. Kao primjer navodimo kriterij kvalitet projekta koji je imao maksimalni broj bodova 30, ili kriterij stepen samofinansiranja sa maksimalnim brojem bodova 20. **Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su prilikom bodovanja primijenjeni utvrđeni kriteriji i na koji način je određen iznos odobrenih sredstava po pojedinom projektu.**

Vlada Kantona je, na prijedlog Ministarstva, donijela Odluke 4. 11. 2021. godine o izdvajanju sredstava te su odobrena sredstva jedinicama lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 1.049.104 KM (sufinansiranje izgradnje vodnih objekata 405.000 KM, sufinansiranja održavanja vodnih objekata 347.104 KM i 297.000 KM za odobrene, a nerealizovane projekte iz 2020. godine). Za četiri javna komunalna preduzeća je izdvojeno 86.000 KM u svrhu sufinansiranja izgradnje i održavanja vodnih objekata, kao i 180.000 KM za 12 javnih komunalnih preduzeća u vidu pomoći za upravljanje javnim vodnim dobrima (po 15.000 KM). Sa korisnicima su zaključeni ugovori o namjenskom korištenju sredstava kojima je utvrđen rok za utrošak sredstava do 31. 8. 2022. godine, izuzev javnim preduzećima koja su dobila pomoć po 15.000 KM, za koje je utvrđen krajnji rok do 30. 6. 2022. godine.

Tabelarni pregled doznačenih sredstava jedinicama lokalne samouprave po projektima iz oblasti vodoprivrede dat je u nastavku:

R/b	Korisnik sredstava	Ukupno doznačeno (KM)	Broj projekata	Raspon sredstava odobrenih po pojedinačnim projektima (KM)
1.	Travnik	243.000	13	3.000 – 39.000
2.	Novi Travnik	167.000	8	10.000 – 35.000
3.	Fojnica	137.000	3	7.000 – 70.000
4.	Vitez	100.000	3	9.000 – 71.000
5.	Donji Vakuf	75.000	3	20.000 – 35.000
6.	Busovača	72.000	4	10.000 – 25.000
7.	Gornji Vakuf	72.000	2	20.000 – 52.000
8.	Jajce	71.104	5	7.000 – 28.000
9.	Kiseljak	67.000	3	10.000 – 42.000
10.	Kreševo	30.000	3	10.000
11.	Bugojno	15.000	1	15.000
	Ukupno (1 do 10)	1.049.104	48	

Poticaji vodoprivredi (interventna sredstva)

Poticaji vodoprivredi (interventna sredstva) iskazani su u iznosu od 2.000.000 KM na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti.

Program trošenja sredstava, sa kriterijima raspodjele sredstava sa stavke za poticaje vodoprivredi (interventna sredstva) Budžeta Kantona za 2021. godinu (u daljem tekstu: Program korištenja interventnih sredstava) u iznosu od 2.000.000 KM, Vlada Kantona je usvojila 23. 11. 2021. godine, dan nakon što su usvojene Izmjene i dopune Budžeta Kantona za 2021. godine. Ova sredstva nisu bila predviđena prvobitno odobrenim Budžetom. Programom je predviđeno finansiranje, odnosno sufinansiranje projekata iz oblasti vodoprivrede. Kriteriji za vrednovanje ponuda, postupak provođenja javnog poziva, osnivanje i nadzor nad namjenskim utroškom sredstava utvrđeni su kao kod Programa korištenja sredstava iz vodnih naknada.

Javni poziv za dodjelu sredstava objavljen je 23. 11. 2021. godine, s rokom od sedam dana od objave javnog poziva. Pravo prijave na javni poziv imale su jedinice lokalne samouprave.

Komisija za provođenje javnog poziva za dodjelu sredstava iz Programa korištenja interventnih sredstava bodovala je pristigle projekte na osnovu šest kriterija (kvaliteta projekta, vrijednost projekta, stepen samofinansiranja, nova istraživanja, stepen zaštite okoliša i povećanje zaposlenosti). Za svaki od navedenih kriterija je utvrđen maksimalni broj bodova koji se može dodijeliti. Predloženo je ukupno 40 projekata sa najvećim brojem bodova. **Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su prilikom bodovanja primijenjeni utvrđeni kriteriji i na koji način je određen iznos odobrenih sredstava po pojedinom projektu.**

Vlada Kantona je, na prijedlog Ministarstva, donijela Odluku 13. 12. 2021. godine o izdvajanju sredstava u iznosu od 2.000.000 KM kao pomoć jedinicama lokalne samouprave u realizaciji 40 projekata iz oblasti vodoprivrede. Sa korisnicima su zaključeni ugovori o namjenskom korištenju sredstava kojima je utvrđen krajnji rok za realizaciju projekata do 30. 11. 2022. godine. Sredstva za odobrene projekte su doznačena korisnicima tek u 2022. godini.

Tabelarni pregled doznačenih sredstava jedinicama lokalne samouprave po projektima iz oblasti vodoprivrede dat je u nastavku:

R/b	Korisnik sredstava	Ukupno doznačeno (KM)	Broj projekata	Raspon sredstava odobrenih po pojedinačnim projektima (KM)
1.	Travnik	707.000	11	5.000 – 200.000
2.	Novi Travnik	227.000	4	20.000 – 120.000
3.	Busovača	200.000	9	8.000 – 40.000
4.	Fojnica	197.000	3	30.000 – 117.000
5.	Gornji Vakuf	166.000	2	56.000 – 110.000
6.	Bugojno	141.000	2	20.000 – 121.000
7.	Vitez	97.000	3	18.000 – 52.000
8.	Kiseljak	92.000	1	92.000
9.	Jajce	88.000	3	8.000 – 40.000
10.	Donji Vakuf	45.000	1	45.000
11.	Dobretići	40.000	1	40.000
	Ukupno (1 do 11)	2.000.000	40	

Poticaji vodoprivredi iz naknada za koncesije

Poticaji vodoprivredi iz naknada za koncesije iskazani su u iznosu od 443.000 KM, a odnose se na tekuće transfere drugim nivoima vlasti (263.000 KM) i subvencija javnim preduzećima (180.000 KM).

Program korištenja sredstava s kriterijima raspodjele sredstava, ostvarenih od naknada za koncesije iz nadležnosti Ministarstva za 2021. godinu (u daljem tekstu: Program korištenja sredstava od naknada za koncesije) u iznosu od 453.712 KM, Vlada Kantona je usvojila 29. 4. 2021. godine. Prema Programu, sredstva od naknada za koncesije se raspoređuju za sufinansiranje i finansiranje projekata: izrada prostorno-tehničke dokumentacije, izgradnju i održavanje vodnih objekata, izgradnja/sanacija javne lokalne putne infrastrukture u funkciji korištenja koncesije, revitalizacija izvorišta i toka voda koji su dati ili se mogu dati u koncesiju, realizacija projekata ekološke zaštite flore i faune s ciljem ublažavanja negativnih posljedica nad predmetom koncesije, izrada studije o ekonomskoj opravdanosti dodjele koncesije i druge projekte.

Prema Programu korištenja sredstava od naknada za koncesije, sredstva se odobravaju korisnicima za projekte kao nepovratna sredstva i to najmanje 80% na zahtjev, kao interventna sredstva, a ostala putem javnog poziva. Pravo na podnošenje projekata na javni poziv imale su jedinice lokalne samouprave, mjesne zajednice, javna preduzeća i neprofitne organizacije. Kriteriji za vrednovanje projekata pristiglih putem javnog poziva utvrđeni su kao kod Programa korištenja sredstava vodnih naknada. Za sredstva koja se dodjeljuju na zahtjev korisnika kao interventna, ukoliko komisija ocijeni zahtjev opravdanim upućuje prijedlog odluke o dodjeli sredstava.

Javni poziv je objavljen 1. 6. 2021. godine, a njegovom izmjenom rok za prijavu je produžen do 17. 7. 2021. godine. Javnim pozivom su predviđena sredstva u iznosu od 68.000 KM.

Prema Izvještaju o radu komisije za provođenje javnog poziva za dodjelu sredstava iz Programa utroška naknada za koncesije od 30. 12. 2021. godine, predloženo je ukupno 22 projekta iz oblasti finansiranja, odnosno sufinansiranja projekata izgradnje vodnih objekata. **Nije nam prezentirana dokumentacija koliko je projekata odobreno na osnovu javnog poziva, a koliko na osnovu zahtjeva korisnika. Također, nije dokumentovano niti obrazloženo na koji način i na osnovu kojih kriterija je izvršen odabir projekata.**

Vlada Kantona je, na prijedlog Ministarstva, donijela odluke o izdvajanju sredstava, te su sredstva u ukupnom iznosu od 443.000 KM odobrena za 21 projekat. Sa korisnicima su zaključeni ugovori o namjenskom korištenju sredstava kojima je utvrđen krajnji rok za realizaciju projekata do 31. 8., odnosno 30. 11. 2022. godine.

Pregled korisnika sredstava od naknada za koncesije dat je u nastavku:

R/b	Korisnik sredstava	Ukupno doznačeno (KM)	Broj projekata	Raspon sredstava odobrenih po pojedinačnim projektima (KM)
1.	Općina Travnik	60.000	2	10.000 – 50.000
2.	Mjesna zajednica Nova Bila (Općina Travnik)	17.000	2	7.000 – 10.000
3.	Mjesna zajednica Dolac na Lašvi (Općina Travnik)	13.000	1	13.000
4.	JP Regionalni vodovod Plava voda d.o.o. Travnik	12.000	1	12.000
5.	Općina Busovača	75.000	4	15.000 – 25.000
6.	JKP Komunalac d.o.o. Busovača	7.000	1	7.000
7.	Općina Fojnica	40.000	1	40.000
8.	Mjesna zajednica Prokos (Općina Fojnica)	23.000	1	23.000
9.	JKP Šćona d.o.o. Fojnica	80.000	2	15.000 – 65.000
10.	Mjesna zajednica Polje (Općina Kreševo)	20.000	1	20.000
11.	JKP Kostajnica d.o.o. Kreševo	12.000	1	12.000
12.	Općina Dobretići	15.000	1	15.000
13.	JP za stambeno komunalne djelatnosti i lokalne puteve d.o.o. Bugojno	44.000	1	44.000
14.	JKP VIK d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje	15.000	1	15.000
15.	JKP Gradina d.o.o. Donji Vakuf	10.000	1	10.000
	Ukupno (1 do 15)	443.000	21	

Programima korištenja sredstava od vodnih naknada, koncesionih naknada i interventnih sredstava nisu definisani jasni i mjerljivi kriteriji, zbog čega se ocjena kvaliteta i značaja predloženih projekata u najvećoj mjeri utvrđivala na osnovu subjektivne ocjene članova komisije. Također, nije utvrđena obaveza dostavljanja dokaza o ispunjenosti kriterija koji su bili predmet bodovanja, niti je definisan način utvrđivanja visine sredstava u odnosu na ostvareni broj bodova i traženi iznos sredstava.

Imajući u vidu navedeno, utvrdili smo da raspodjela sredstava od vodnih naknada, koncesionih naknada i interventnih sredstava u iznosu od 3.755.109 KM nije izvršena uz primjenu utvrđenih kriterija. Zbog toga poticaji iz oblasti vodoprivrede nisu realizovani u skladu s programima utroška sredstava, odnosno na način definisan odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2021. godinu.

Preporuka:

- *poticaje vodoprivredi realizovati uz primjenu kriterija utvrđenih programima korištenja sredstava, u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona.*

7.1.2.3.2 Tekući transferi iz oblasti poljoprivrede

Poticaji poljoprivredi

Poticaji poljoprivredi realizuju se na osnovu Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju,²² Programa utroška sredstava koji usvaja Vlada Kantona i Uputstva za ostvarivanje kantonalnih novčanih podrški koje donosi ministar za svaku godinu.

Program utroška sredstava sa pozicije za poticaje poljoprivredi za 2021. godinu (u daljem tekstu: Program poticaja poljoprivredi) u iznosu od 706.900 KM usvojen je 15. 4. 2021. godine Odlukom Vlade Kantona. U novembru je izvršena izmjena Odluke o usvajanju Programa, kojom je u model poticaja proizvodnji uvrštena i podrška pčelarstvu.

Pregled planiranih i realizovanih poticaja poljoprivredi po modelima za 2021. godinu, prema evidencijama Ministarstva, dat je u tabeli:

Program	Modeli podrški	Program utroška sredstava ²³	Izmjena programa	Izvršenje na 31. 12. 2021.
1	2	3	4	5
A	Animalna proizvodnja	250.000	350.000	336.390
A/1	Uzgoj rasplodnih krmača ili nazimica	50.000	50.000	60.450
A/2	Stimulacija farmskog uzgoja krava	200.000	200.000	189.300
A/3	Potpورا pčelarstvu	0	100.000	86.640
B	Biljna proizvodnja	316.900	216.900	147.835
B/1	Podrška za proizvodnju krastavaca - kornišona	100.000	100.000	43.408
B/2	Podrška za proizvodnju kupusa	100.000	50.000	72.752
B/3	Podrška za poljoprivrednu proizvodnju u plastenicima i staklenicima	116.900	66.900	31.675
C	Kapitalna ulaganja	100.000	100.000	110.000
C/1	Podrška za izgradnju štalskih objekata	100.000	100.000	110.000
D	Sudske presude i žalbe	40.000	40.000	33.106
D/1	Rješenja po žalbama iz 2020. godine	40.000	40.000	33.106
UKUPNO (A+B+C+D)		706.900	706.900	627.331

Za animalnu proizvodnju odobreno je 913 zahtjeva u iznosu od 336.390 KM, a odnose se na podrške: uzgoj rasplodnih krmača ili nazimica (60.450 KM), stimulaciju farmskog uzgoja krava (189.300 KM) i podršku pčelarstvu (86.640 KM).

Članom 2. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju propisano je da kantonalna ministarstva ne mogu poticati proizvodnje iz modela poticaja proizvodnji definisanog u Dodatku II Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji, koji je sastavni dio Zakona. Također, utvrđeno je da kantonalna ministarstva mogu vršiti isplatu poticaja za druge proizvodnje od kantonalnog interesa kao i proizvodnje iz Dodatka II, ali samo do minimalne poticajne količine.

Prema Programu poticaja poljoprivredi – podrška pčelarstvu, pravo na novčanu podršku sa poticajnom mjerom od 5 KM po pčelinjem društvu (s maksimalnim iznosom podrške od 1.000 KM), imali su pčelari koji su ostvarili pravo na novčanu podršku prema modelu poticaja proizvodnji s federalnog nivoa.

Napominjemo da je Programom novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2021. godinu²⁴ Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva predviđena podrška pčelarskoj proizvodnji od 15 KM za pravna lica i obrte, odnosno 6 KM za fizička lica. Pravo novčane podrške imali su za minimalno 20, a maksimalno 500 pčelinjih zajednica.

²² „Sl. novine FBiH“, br.42/10, 99/19

²³ Programom je utvrđeno da ukoliko odobreni iznosi za pojedine vidove podrški ne budu u cijelosti iskorišteni, sredstva za tu proizvodnju preusmjerit će se u proizvodnje za koje se prekorači odobreni iznos, tj. odobrava se preusmjeravanje iz oblasti u oblast.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 23/21

Kantonalnim programom predviđena je novčana podrška za istu proizvodnju koja je bila predmet poticaja na federalnom nivou, i to preko minimalne poticajne količine definisane u Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju. To je imalo za posljedicu da proizvođači s brojem pčelinjih društava ispod minimalne poticajne količine nisu mogli ostvariti podršku jer su kantonalnim programom utvrđene minimalne poticajne količine kao na federalnom nivou.

Revizijom smo utvrdili da je na federalnom nivou odobren 271 zahtjev, a prema Programu Ministarstva 296 zahtjeva, odnosno 25 zahtjeva više. Prema izjavi odgovorne osobe, 25 korisnika je odbijeno s federalnog nivoa, jer nisu u Registru pčelara ažurirali podatke, te su i oni uvršteni u kantonalni poticaj iako nisu ispunili uslove ni po kantonalnom programu.

Prema Programu poticaja poljoprivredi - podrška za uzgoj rasplodnih krmača ili nazimica pravo na novčanu podršku imali su poljoprivredni proizvođači sa dvije, a najviše pet rasplodnih krmača ili nazimica, u iznosu od 150 KM po krmači.

Također, federalnim programom novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju predviđena je novčana podrška za uzgoj rasplodne stoke – krmača, a pravo na novčanu podršku imali su poljoprivredni proizvođači sa minimalno pet, a maksimalno 150 rasplodnih krmača u toku godine.

U izvještaju o radu komisije za podršku uzgoju rasplodnih krmača ili nazimica, navedeno je da svih 99 zaprimljenih zahtjeva zadovoljavaju uslove za novčanu podršku. Revizijom smo utvrdili da su poticaji odobreni za osam korisnika u ukupnom iznosu od 6.000 KM, kojima su odobrena sredstva i od Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za iste namjene. **Korisnici kojima su odobrena sredstva i sa federalnog nivoa dostavili su potvrde veterinarskih stanica i Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar iz kojih se može zaključiti da imaju više od pet rasplodnih krmača ili nazimica, što nije u skladu s Programom poticaja poljoprivredi, kojim je utvrđeno da pravo na podršku imaju proizvođači s najviše pet rasplodnih krmača ili nazimica.**

Programom poticaja poljoprivredi utvrđene su novčane podrške za dvije proizvodnje (pčelarstvo i uzgoj rasplodnih krmača), koje su bile predmet podrške i na federalnom nivou. Ministarstvo je poticalo proizvodnje u iznosu minimalne poticajne količine za uzgoj krmača ili nazimica (5 grla) i preko minimalne poticajne količine za podršku pčelarstvu (20 i više pčelinjih društava), utvrđene u Dodatku II, što nije u skladu s članom 2. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Također, prilikom odobravanja poticaja Ministarstvo se nije pridržavalo uslova utvrđenih Programom poticaja poljoprivredi, zbog čega ne možemo potvrditi da su poticaji poljoprivredi – primarna poljoprivredna proizvodnja u cijelosti realizovani na način kako je to predviđeno Programom utroška sredstava za poticaje poljoprivredi u 2021. godini.

Za biljnu proizvodnju odobreno je 126 zahtjeva u ukupnom iznosu od 147.835 KM, a odnose se na podrške: proizvodnja krastavaca – kornišona (43.408 KM), proizvodnju kupusa (72.752 KM) i proizvodnju u plasticima i staklenicima (31.675 KM).

Sudske presude i rješenja po žalbama realizovane u iznosu od 33.106 KM, odnose se na isplate po žalbama na zahtjeve iz prethodne godine. Najveći broj žalbi se odnosi na odbijene zahtjeve za novčanu podršku – proizvodnja malina. Naime, nakon provedenog prvostepenog upravnog postupka donesena su rješenja kojim su odbijeni svi zahtjevi za ostvarivanje novčane podrške za proizvodnju malina, u kojima potvrde otkuplivača nisu bile u skladu s Uputstvom za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj proizvodnji za 2020. godinu (otkupni blokovi nisu otkucani, već ručno popunjeni). Ministarstvo je u postupku razmatranja pristiglih žalbi, uputilo zahtjev otkuplivaču, koji je dostavio zbirnu potvrdu sa spiskom proizvođača od kojih je u 2020. godini otkupio maline, sa navedenim ukupnim otkupljenim količinama. Usvojene su sve žalbe proizvođača za koje je otkuplivač dostavio zbirnu potvrdu i donesena su nova rješenja.

Preporuka:

- ***utvrditi poticaje za druge proizvodnje od kantonalnog interesa, kao i za proizvodnje iz „Prioriteta u modelu poticaja proizvodnji“, ali samo do minimalne poticajne količine, u skladu s odredbama Zakona o novčanim podrškama u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju.***

Poticaji poljoprivredi – interventna sredstva

Poticaji poljoprivredi (interventna sredstva) iskazani su u iznosu od 619.286 KM, a odnose se na tekuće transfere pojedincima (461.986 KM), subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (153.300 KM) i tekuće transfere neprofitnim organizacijama (4.000 KM).

Program i kriteriji korištenja sredstava iz Budžeta Kantona za poticaje poljoprivredi u 2021. godini (interventna sredstva) u iznosu od 110.000 KM usvojen je 15. 4. 2021. godine Odlukom Vlade Kantona. Izmjenama i dopunama Programa utroška sredstava koje je Vlada Kantona usvojila 23. 11. 2021. godine, ukupan iznos sredstva povećan je na 610.000 KM. Sredstva iz ovog Programa namijenjena su za hitne i nepredviđene izdatke koji se pojave tokom godine, a to su: interventna sredstva za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje, pomoć poljoprivrednim proizvođačima za održivu proizvodnju, druge nepredviđene situacije vezane za proizvodnju, ublažavanje štete na poljoprivrednim usjevima izazvano prirodnim nepogodama i ublažavanje štete nastale uginućem stoke, pomoć za održivu pčelarsku proizvodnju. Uz zahtjev za ublažavanje štete, prema Programu, potrebno je dostaviti i zapisnik nadležnog organa.

Interventna sredstva su realizovana u ukupnom iznosu od 619.286 KM. Uvidom u odabrani uzorak odobrenih zahtjeva za pomoć, utvrdili smo da se odnose na namjene predviđene Programom, a u slučaju zahtjeva za ublažavanje šteta od prirodnih i drugih nesreća dostavljani su zapisnici nadležnih organa (veterinarska stanica, kantonalna inspekcija, i drugi). Sredstva su odobrena fizičkim i pravnim licima u rasponu od 500 KM do 6.000 KM.

Odluke o izdavanju sredstava donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva. Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija na koji način se utvrđuje visina odobrenih sredstava po zahtjevu.

Smatramo da su pojedini kriteriji utvrđeni Programom previše općeniti (interventna sredstva za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje, pomoć poljoprivrednim proizvođačima za održivu proizvodnju, druge nepredviđene situacije vezane za proizvodnju) i nije definisana dokumentacija ili način na koji se dokazuje njihova ispunjenost. Zbog toga se nismo mogli uvjeriti na koji način je utvrđena visina sredstva po interventnim mjerama.

Preporuka:

- ***programom utroška ili internim aktom urediti način dokazivanja ispunjenosti kriterija za dodjelu interventnih sredstava zavisno od vrste interventne mjere u poljoprivredi.***

Poticaji veterinarstvu

Poticaji veterinarstvu iskazani su u iznosu od 183.237 KM, a odnose se na subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (168.642 KM) i tekuće transfere pojedincima (14.615 KM). Ovi poticaji su dijelom finansirani iz namjenskih prihoda (87.723 KM).

Program utroška sredstava od prikupljenih veterinarskih naknada za mjere zdravstvene zaštite životinja na epizootiološkom području Kantona u 2021. godini, na prijedlog Ministarstva, Vlada Kantona usvojila je 11. 5. 2021. godine. Članom 124. Zakona o veterinarstvu²⁵ utvrđeno je da se sredstva za provođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i naknadu štete za neškodljivo uklanjanje životinja osiguravaju se iz Budžeta Kantona. Prema Pravilniku o visini naknade i načinu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrolu na teritoriji FBiH,²⁶ naknade za veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrole (koje obavljaju kantonalni veterinarski inspektori), a koje su prihod budžeta kantona, namijenjene su za provođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i veterinarskog javnog zdravstva na području kantona.

Programom je predviđeno sufinansiranje/finansiranje aktivnosti: eutanazija i neškodljivo uklanjanje oboljelih životinja, te čišćenje i dezinfekcija nakon njihovog uklanjanja, dijagnostičko ispitivanje živih životinja i službenih uzoraka na nalog veterinarskog inspektora ako postoji sumnja na zaraznu bolest; kontrola zdravlja vimenaa; umjetno osjemenjivanje goveda i svinja; preventivno cijepljenje svinja, otkrivanje i sprečavanje pojave bolesti i druge mjere zdravstvene zaštite životinja.

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 46/00

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 51/11, 55/12, 5/16 i 62/21

Sredstva su doznačena veterinarskim stanicama u iznosu od 131.242 KM za provođenje mjera zdravstvene zaštite životinja, a iznos od 52.015 KM privatnim i fizičkim licima za naknadu štete nastale prilikom provođenja mjera na suzbijanju i iskorjenjivanju zarazne bolesti.

Nadzor nad provođenjem mjera po ovom Programu vršila je kantonalna veterinarska inspekcija. Revizijom na bazi uzorka nismo utvrdili nepravilnosti prilikom realizacije ovog transfera.

7.1.2.3.3 Tekući transferi iz oblasti šumarstva

Poticaji šumarstvu

Poticaji šumarstvu iskazani su na poziciji subvencija javnim preduzećima u iznosu od 550.000 KM, od čega 400.000 KM iz budžeta Kantonalne uprave za šumarstvo, a 150.000 KM iz budžeta Ministarstva.

Programne s kriterijima utroška sredstava za poticaje šumarstvu za državne šume, na prijedlog Ministarstva, Vlada Kantona je usvojila 29. 4. 2021. i 4. 11. 2021. godine. Sredstva za realizaciju Programa su osigurana iz namjenskih prihoda iz člana 54. stav 2) Zakona o šumama.²⁷ Prema članu 57. navedenog Zakona, iz ovih namjenskih prihoda finansiraju se, između ostalog, obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, mjere preventivne zaštite šuma od požara i izgradnja i održavanje šumskih puteva. Članom 35. Zakona utvrđeno je da poslove gospodarenja državnim šumom na području Kantona obavlja jedno ili više kantonalnih šumskoprivrednih društava u granicama jednog ili više šumskoprivrednih područja, te su utvrđeni poslovi gospodarenja državnim šumama koje Ministarstvo može ugovorom prenijeti na korisnika državnih šuma. Ugovorom o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Kantona od 4. 1. 2017. godine, Ministarstvo je poslove gospodarenja šumama prenijelo u nadležnost Šumskoprivrednog društva „Srednjobosanske šume“ d.o.o. Donji Vakuf (u daljem tekstu: korisnik državnih šuma).

Prema programima utroška sredstava za poticaj šumama, korisnik državnih šuma kandiduje projekte Ministarstvu, odnosno Kantonalnoj upravi za šumarstvo.

Korisnik državnih šuma je na poziv kandidovao ukupno 11 projekata, od kojih je odobreno devet projekata i to: tri projekta za sanaciju i obnovu šuma na opožarenim površinama na području općina Gornji Vakuf/Uskoplje, Vitez i Fojnica, tri projekta za sanaciju ilegalnih deponija unutar državnih šuma na području općina Travnik i Busovača, dva projekta gradnje objekata – osmatračnica za osmatranje i dojavljivanje pojave šumskih požara na području općina Travnik i Kreševo i jedan projekat za sanaciju i modernizaciju šumskog kamionskog puta pravac Tovarište – Strijelišta – Panje – Banjaluk na području Općine Fojnica.

Vlada Kantona je, na prijedlog Ministarstva, 2. 12. 2021. i 30. 12. 2021. godine donijela odluke o izdvajanju sredstava iz Budžeta, te su korisniku državnih šuma odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 550.000 KM u svrhu implementacije projekata usmjerenih na obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta uslijed požara, unapređenje mjera preventivne zaštite šuma od požara i sanaciju i modernizaciju šumskog kamionskog puta.

Ugovorima o implementaciji odobrenih sredstava definisane su obaveze i odgovornosti korisnika sredstava, između ostalih da u roku od 30 dana nakon implementacije projekta podnese konačni izvještaj o implementaciji projekta i ostvarenim rezultatima, te detaljno i precizno opravda finansijska sredstva, a Ministarstvo, odnosno Kantonalna uprava za šumarstvo treba da vrši kontrolu utroška odobrenih sredstava, te vrši nadzor nad implementacijom projekata. Sredstva u iznosu od 150.000 KM doznačena su korisniku u decembru 2021. godine, dok je preostali dio doznačen u januaru 2022. godine.

²⁷ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 5/14, 12/15, 8/16, 7/18 i 14/20

Projekat sanacije i modernizacije šumskog kamionskog puta pravac Tovarište – Strijelišta – Panje – Banjaluk (150.000 KM) je prema dostavljenoj obavijesti korisnika državnih šuma započeo u januaru 2022. godine. Vezano za preostale odobrene projekte (400.000 KM), korisnik državnih šuma je 24. 2. 2022. godine dostavio korekcije odobrenih projekata u skladu sa prijedlozima komisije za odabir projekata, kao i pet novih projekata. Komisija za odabir projekata je pregledala korigovane, kao i nove projekte koje je korisnik državnih šuma predložio za finansiranje, te je dala podršku za finansiranje deset projekata ukupne vrijednosti 367.866 KM. Korisniku državnih šuma je 31. 3. 2022. godine upućen zahtjev za pristupanje realizaciji odobrenih projekata, kao i da kandiduje odgovarajuće projekte za preostali iznos odobrenog transfera.

Imajući u vidu da je do okončanja revizije korisnik državnih šuma započeo realizaciju samo jednog od odobrenih projekata, nije izvršen nadzor nad implementacijom projekata i utroškom odobrenih sredstava kako je to utvrđeno programima i zaključenim ugovorima, a samim tim ni evaluacija projekata.²⁸

7.1.2.4 Nadzor nad realizacijom transfera iz oblasti vodoprivrede i šumarstva

Ugovorima o namjenskoj dodjeli i korištenju sredstava iz oblasti vodoprivrede utvrđena je obaveza korisnika sredstava da u roku od 15 dana od završetka projekta dostave dokaze o utrošku sredstava u odobrene namjene (dokumentacija o namjenskom utrošku sredstava, ugovori, fakture i sl.). Također, krajnji rok za utrošak sredstava je utvrđen do 31. 8., odnosno 30. 11. 2022. godine. Komisija za nadzor i provjeru namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava imenovana je rješenjem ministra od 4. 2. 2022. godine sa zadatkom da vrši kontrolu radova i namjenskog utroška sredstava u svim fazama implementacije projekata.

Prema izvještaju komisije od 28. 2. 2022. godine, izvršen je obilazak općina Novi Travnik, Travnik, Fojnica i Busovača. Općine koje su bile predmet nadzora, potvrdile su prenos odobrenih sredstava i namjensko planiranje utroška sredstava kroz svoje budžete. Do sačinjavanja izvještaja komisije, dostavljeni su izvještaji o namjenskom utrošku sredstava za dva projekta za koja su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 45.000 KM (Općina Novi Travnik i Općina Kreševo). Ostali odobreni projekti općina koje su bile predmet nadzora još uvijek se nalaze u fazi pripreme realizacije. Komisija je navela da će u narednom periodu izvršiti obilazak i ostalih općina kojima su dodijeljena sredstva kako bi utvrdili u kojoj su fazi realizacije odobreni projekti.

Imajući u vidu da je Program korištenja interventnih sredstava, po kojem je realizovan najveći iznos poticaja iz vodoprivrede, usvojen krajem novembra 2021. godine, sredstva po ovom Programu (2.000.000 KM), kao i dio sredstava po ostala dva programa korištenja sredstava iz vodoprivrede (471.000 KM) doznačena su korisnicima tek u 2022. godini. Zaključenim ugovorima o namjenskom utrošku sredstava utvrđeni su rokovi za realizaciju projekata krajem 2022. godine. Općine, koje su bile predmet nadzora nisu još uvijek započele s realizacijom projekata, dok za ostale općine nisu raspoložive informacije u kojoj su fazi realizacije projekata.

Kao što je navedeno u prethodnoj tački Izvještaja, sredstva po programima utroška za poticaj šumarstvu doznačena su krajem 2021., odnosno početkom 2022. godine. Do okončanja revizije, korisnik državnih šuma je započeo sa realizacijom samo jednog projekta za koji su doznačena sredstva u decembru 2021. godine.

Zbog navedenog, još uvijek nije izvršen nadzor nad implementacijom projekata i utroškom odobrenih sredstava iz oblasti vodoprivrede i šumarstva, kako je to utvrđeno programima korištenja sredstava i zaključenim ugovorima, niti je izvršena evaluacija projekata. Ovo može imati za posljedicu da korisnici sredstava mogu aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini, a da nisu dostavili izvještaj o namjenskom utrošku sredstava odobrenih u 2021. godini, što nije u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.

²⁸ Preporuka data u tački 7.1.2.4 Izvještaja

Preporuka:

- *postupak dodjele sredstava za projekte koji se finansiraju iz namjenskih sredstava pravovremeno započinjati s ciljem realizacije projekata u istoj fiskalnoj godini.*

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 83.745 KM, u okviru kojih su najznačajnija potraživanja od koncesionara po osnovu naknada za koncesije (66.544 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja (15.667 KM). Ukupna potraživanja po osnovu naknada za koncesije na 31. 12. 2021. godine iznosila su 205.527 KM, od čega je pripadajući iznos potraživanja Kantona iznosio 82.211 KM (bilansna evidencija), a pripadajući iznos potraživanja općina sa područja Kantona 123.316 KM (vanbilansna evidencija).

Na osnovu uvida u prezentiranu pomoćnu evidenciju, dajemo pregled potraživanja po osnovu neuplaćenih naknada za koncesije (Kanton + općine):

R. br.	Opis potraživanja	Stanje na 1. 1. 2021. godine	Fakturisano u 2021. godini	Uplate u 2021. godini	Stanje na 31. 12. 2021. godine
1	2	3	4	5	6 (3+4-5)
I	Redovna potraživanja od koncesionara (od 1 do 2)	158.654	949.274	949.885	158.042
1.	Potraživanja – za koncesionu naknadu	122.510	945.511	935.933	132.088
2.	Potraživanja – zatezne kamate	36.144	3.763	13.953	25.954
II	Sumnjiva i sporna potraživanja od koncesionara	41.129		3.465	37.664
UKUPNO (I + II)		199.783	949.274	953.350	195.706

Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji ukupna potraživanja na 31. 12. 2021. godine iznosila su 195.706 KM, što je manje za 9.821 KM u odnosu na stanje iskazano u Glavnoj knjizi (bilansna i vanbilansna evidencija), zbog čega konstatujemo da pomoćna evidencija nije usaglašena sa evidencijom u Glavnoj knjizi Ministarstva.

S obzirom na to da Ministarstvo izdaje fakture, te da i Ministarstvo finansija i Ministarstvo prate naplatu i poduzimaju aktivnosti na naplati, a da se općinama sredstva doznačavaju raspodjelom prihoda i da u njihovoj nadležnosti nije ni izdavanje faktura niti praćenje naplate, ova potraživanja u cijelosti trebaju biti knjigovodstveno evidentirana u bilansnoj evidenciji Glavne knjige Ministarstva.

Preporuka:

- *u saradnji s Ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti kako bi se cjelokupna potraživanja po osnovu naknada za koncesije knjigovodstveno evidentirala u bilansnoj evidenciji, te uskladiti pomoćnu evidenciju s evidencijom u Glavnoj knjizi Ministarstva.*

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na 31. 12. 2021. godine, iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 197.710 KM (nabavne vrijednosti 1.102.808 KM i ispravke vrijednosti 905.098 KM), koliko iznose i izvori stalnih sredstava.

Povećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava iskazano je u iznosu od 9.905 KM i odnosi se na nabavku opreme, a smanjenje nabavne vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 231.986 KM odnosi se na trajno isknjižena motorna vozila na osnovu odluka Vlade Kantona o prodaji putem javne licitacije.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 8.062.135 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 4.031.569 KM, kratkoročna razgraničenja 3.858.505 KM i obaveze prema uposlenicima 172.061 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza najznačajnije su obaveze za tekuće transfere drugim nivoima vlasti (2.263.000 KM), subvencije privatnim preduzećima (852.166 KM), subvencije javnim preduzećima (608.000 KM) i obaveze za transfere pojedincima (246.607 KM). Obaveze za tekuće transfere drugim nivoima vlasti odnose se na obaveze po osnovu poticaja iz vodoprivrede iz interventnih sredstava i koncesionih sredstava, s obzirom na to da su odluke o izdvajanju sredstava donesene u decembru 2021. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode za namjenska sredstva šumarstva (1.911.432 KM), poljoprivrede (1.194.630 KM), vodnih naknada (403.968 KM), koncesionih naknada (163.229 KM), veterinarstva (102.491 KM) i knjigovodstveno evidentirana potraživanja (82.755 KM).

Obaveze prema zaposlenicima se odnose na obaveze za plaće i naknade plaća za decembar 2021. godine u iznosu od 84.777 KM, doprinose iz plaće u iznosu od 58.849 KM i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 28.435 KM.

7.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane u iznosu od 3.223.320 KM odnose se na obaveze po osnovu dva ugovora u vezi s otplatom kredita Evropske banke za obnovu i razvoj i Razvojne banke Vijeća Evrope za „Projekat regionalni vodovod Plava voda“, koji su zaključeni 2019. i 2021. godine sa Javnim preduzećem Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik u ukupnom iznosu od 3.227.117 KM (1.650.000 EUR). Otplata kredita se vrši polugodišnje, iz sredstava vodnih naknada. Dugoročne obaveze su evidentirane na teret izvora sredstava.

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Odlukom Vlade Kantona o godišnjem popisivanju sredstava i izvora sredstava kod korisnika Budžeta Kantona od 9. 12. 2021. godine, utvrđena je obaveza svih budžetskih korisnika da izvrše redovan popis imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2021. godine. Uputstvom o obavljanju popisa i rada popisnih komisija definisani su zadaci popisnih komisija budžetskih korisnika i rokovi dostavljanja izvještaja o popisu Centralnoj popisnoj komisiji.

Komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza i potraživanja formirane su rješenjem ministra od 14. 12. 2021. godine (za Ministarstvo) i rješenjem direktora Kantonalne uprave za šumarstvo od 16. 12. 2021. godine (za Kantonalnu upravu za šumarstvo).

Izveštaji o popisu imovine i obaveza Kantonalne uprave za šumarstvo dostavljeni su Centralnoj popisnoj komisiji 28. 2. 2022. godine, a izvještaji o popisu imovine i obaveza Ministarstva 2. 3. 2022. godine, iako je rok za dostavu bio 25. 2. 2022. godine.

Popisna komisija Ministarstva nije izvršila popis potraživanja po komitentima, nego je u Izveštaju samo konstatovano stanje sintetičkog konta iz Glavne knjige (zbirni podatak). Također, revizijom smo utvrdili da nije izvršeno ni usaglašavanje potraživanja iskazanih u Glavnoj i pomoćnoj knjizi.

Popisna komisija Ministarstva nije izvršila popis potraživanja, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na način propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

8. JAVNE NABAVKE

Uredbom o osnivanju Ureda za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta Srednjobosanskog kantona²⁹ određeno je da Ured, u ulozi centralnog nabavnog organa, provodi centralnu javnu nabavku. Ured, kao stručno-operativni organ, provodi specifičnu javnu nabavku na zahtjev pojedinog budžetskog korisnika (osim direktnog sporazuma, ugovora na čiju dodjelu se primjenjuje posebni režim iz člana 8. Zakona o javnim nabavkama i izuzeća od primjene Zakona iz odredbi člana 10. Zakona).

Ministarstvo i Kantonalna uprava za šumarstvo su 9. 2. odnosno 10. 2. 2021. godine donijeli planove javnih nabavki za 2021. godinu koje je Vlada usvojila Zaključkom od 25. 2. 2021. godine. Planovima javnih nabavki predviđene su nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti 418.362 KM,³⁰ uključujući i centralne javne nabavke za koje postupke provodi Ured za javne nabavke za potrebe korisnika Srednjobosanskog kantona.

Uvidom u pregled provedenih postupaka javnih nabavki na 31. 12. 2021. godine, Ministarstvo je provelo 32 postupka putem direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 13.388 KM, a Uprava za šumarstvo jedan direktni sporazum u vrijednosti od 2.022 KM. Na portalu Agencije za javne nabavke su prijavljeni izvještaji za postupke koje je provelo Ministarstvo.

Revizijom su obuhvaćeni postupci javnih nabavki putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti 8.127 KM, te nisu uočene nepravilnosti.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 27. 6. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru je navedeno neslaganje koje se odnosi na realizaciju poticaja vodoprivredi, odnosno da su realizovani u skladu s programima utroška koje je Vlada Kantona odobrila i u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2021. godinu. S obzirom na to da revizijom nismo potvrdili primjenu utvrđenih kriterija, ovaj komentar nismo prihvatili.

Pored navedenog, dostavljena je dokumentacija i navedene su poduzete aktivnosti koje se odnose na: knjigovodstveno evidentiranje potraživanja po osnovu naknada za koncesije u bilansnoj evidenciji i usklađivanje pomoćne evidencije potraživanja sa Glavnom knjigom; primjenu važećeg kontnog plana prilikom planiranja kapitalnih transfera i donošenje uputstva za raspodjelu interventnih sredstava poticaja u poljoprivredi. Navedeno je i da je Programom utroška sredstava za poticaje u poljoprivredi za 2022. godinu utvrđeno da će se poticati proizvodnje od kantonalnog interesa koje se ne potiču na federalnom nivou, te da su pokrenute aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, vođenju Registra koncesionih ugovora i usklađivanju Pravilnika o evidentiranju radnog vremena. Ovi komentari nisu imali uticaj na izmjenu datih nalaza i preporuka u Nacrtu izvještaja.

NAPOMENA: Članu tima Adnanu Babiću, koji je učestvovao u reviziji, prestao je radni odnos u Uredu za reviziju institucija u FBiH 5. 6. 2022. godine.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović

Voditeljica tima

Aida Nurkić

²⁹ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 12/20

³⁰ Sve vrijednosti javnih nabavki iskazane su sa PDV-om

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu					
Naziv institucije: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	4.847.184	2.405.545	3.968.911	(2.441.639)	49,63
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0,00
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0,00
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0,00
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0,00
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0,00
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0,00
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0,00
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0,00
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0,00
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	4.847.184	2.405.545	3.968.911	(2.441.639)	49,63
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	450.791	445.713	674.403	(5.078)	98,87
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	450.791	445.710	674.366	(5.081)	98,87
Ostali prihodi od imovine	0	3	37	3	0,00
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	4.396.393	1.959.832	3.294.508	(2.436.561)	44,58
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse	2.519.595	544.497	2.729.485	(1.975.098)	21,61
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	1.876.798	1.415.335	565.023	(461.463)	75,41
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)					
Neplanirane uplate – prihodi					
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0,00
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti					
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					
II RASHODI (od 1 do 7)	10.834.371	8.222.290	7.475.844	(2.612.081)	75,89

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.848.200	1.814.463	3.423.896	(33.737)	98,17
	Bruto plaće i naknade plaća	1.516.900	1.494.071	2.805.461	(22.829)	98,50
	Naknade troškova zaposlenih	331.300	320.391	618.435	(10.909)	96,71
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	166.800	157.972	296.455	(8.828)	94,71
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	663.490	496.037	435.457	(167.453)	74,76
	Putni troškovi	6.000	1.854	2.553	(4.146)	30,91
	Izdaci za energiju	14.100	7.839	5.799	(6.261)	55,60
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	53.000	21.920	49.154	(31.080)	41,36
	Nabavka materijala i sitnog inventara	53.300	14.409	22.884	(38.891)	27,03
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	94.500	53.958	65.909	(40.542)	57,10
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	27.100	33.869	30.019	6.769	124,98
	Izdaci za tekuće održavanje	35.400	28.313	27.328	(7.087)	79,98
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	21.200	10.166	16.796	(11.034)	47,95
	Ugovorene i druge posebne usluge	358.890	323.709	215.015	(35.181)	90,20
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	8.137.562	5.745.508	3.311.762	(2.392.054)	70,60
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	3.272.251	3.312.104	537.400	39.853	101,22
	Tekući transferi pojedincima	1.897.828	864.233	1.426.334	(1.033.595)	45,54
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	175.300	4.000	20.000	(171.300)	2,28
	Subvencije javnim preduzećima	1.877.583	993.005	667.925	(884.578)	52,89
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	914.600	572.166	660.103	(342.434)	62,56
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi					
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0,00
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	18.319	8.311	8.274	(10.008)	45,37
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje	18.319	8.311	8.274	(10.008)	45,37
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	(5.987.187)	(5.816.745)	(3.506.934)	170.442	97,15
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	31.292	0	31.292	0,00
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	31.292	0	31.292	0,00
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	42.924	9.905	23.823	(33.019)	23,08
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	42.924	9.905	23.823	(33.019)	23,08
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	42.924	(21.387)	23.823	(64.311)	49,83
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	(6.030.111)	(5.795.358)	(3.530.757)	234.753	96,11
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0,00

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0,00
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0,00
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0,00
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,00
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,00
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	58.490	1.692	1.403	(56.798)	2,89
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	58.490	1.692	1.403	(56.798)	2,89
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	(58.490)	(1.692)	(1.403)	56.798	2,89
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	(6.088.601)	(5.797.050)	(3.532.160)	291.551	95,21

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrilo 28. 2. 2022. godine.

Ministar
Salkan Merdžanić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine			
Naziv institucije: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona			
Opis	U obračunsko m periodu tekuće godine	U istom obračunsko m periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	8.062.135	6.101.335	132,1
1. Novčana sredstva i plemeniti metali			
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	83.745	93.294	89,8
4. Kratkoročni plasmani			
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	7.978.390	6.008.041	132,8
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja			
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	197.710	275.233	71,8
9. Stalna sredstva	1.102.808	1.324.890	83,2
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	905.098	1.049.657	86,2
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	197.710	275.233	71,8
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	8.259.845	6.376.568	129,5
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	8.062.135	6.101.335	132,1
19. Kratkoročne tekuće obaveze	4.031.569	2.191.269	184,0
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	172.061	330.049	52,1
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	3.858.505	3.580.017	107,8
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	3.223.320	0	0,0
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze	3.223.320	0	0,0
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	(3.025.610)	275.233	(1.099,3)
28. Izvori stalnih sredstava	(3.025.610)	275.233	(1.099,3)
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	8.259.845	6.376.568	129,5

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 28. 2. 2022. godine.

Ministar
Salkan Merdžanić